

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om standarderstatning og refusjon av utgifter grunnet ruteendring.

Dato

03.05.2012

Saksnummer

550/11F

Tjenesteyter

Iceland Express

Krav om standarderstatning og refusjon av utgifter grunnet ruteendring.

Klagerne har i det vesentlige anført:

Klagerne skulle reise fra New York til Oslo via Reykjavik den 30. september 2011. De skulle derfra reise fra Oslo til Trondheim på egen billett.

Flight 5W361 fra Reykjavik til Oslo kunne ikke lande på Gardermoen grunnet tåke. Flyet ble derfor omdirigert til Gøteborg og landet rundt kl. 15:00 den 1. oktober.

I Gøteborg fikk klagerne beskjed om at flyet ville fylle drivstoff og fortsette til Oslo om 45 minutter. Dette viste seg å være feilinformasjon. Kl. 18:00 fikk klagerne beskjed om at de ville bli fraktet i buss til Oslo. Klagerne ankom Gardermoen over ti timer senere enn planlagt. De hadde mistet sin videreforbindelse til Trondheim, og måtte kjøpe ny billett. Klagerne mottok hverken mat eller drikke i ventetiden. De fikk heller ingen informasjon eller tilbud om bruk av telefon.

Klagerne krever erstatning for nye flybilletter mellom Oslo og Trondheim kroner 3 218, samt refusjon av utgifter til mat i ventetiden, svenske kroner 255, og hotell i Oslo kroner 1 199. Klagerne krever videre standarderstatning i henhold til EU forordning 261/2004.

Det vises for øvrig til klagers brev.

IcelandExpress har ikke avgitt uttalelse til nemnda. Til klager har Iceland Express og Astreaus Airlines i det vesentlige anført:

5W361 ble omdirigert til Gøteborg grunnet tåke på Gardermoen. Iceland Express var ikke klar over dette da de tok av fra Reykjavik. Hendelsen var uforutsett, ekstraordinær og utenfor Iceland Express kontroll.

Passasjerene ble fraktet i buss fra Gøteborg til Oslo.

I henhold til regler og vilkår tar ikke Iceland Express ansvar for videre transport etter endt kontrakt med flyselskapet. Iceland Express kan på grunnlag av dette ikke imøtekomme klagers krav.

Astraeus har tilbudt klagers foreldre 25 euro til mat og telefonsamtaler.

Nemnda bemerker:

Før saken behandles i nemnda, skal partene gis mulighet til å uttale seg om både faktiske og rettslige sider av saken. Dersom partene ikke benytter seg av sin adgang til å uttale seg, kan nemnda likevel treffe vedtak på grunnlag av de opplysninger som er fremkommet tidligere i saken, jf. transportklagenemndforskriften § 5-3.

Klagen er forelagt Iceland Express ved nemndas brev av 1. november 2011 med frist til 13. desember 2011 for eventuelle bemerkninger. I brevet opplyses det bl.a. om at flyselskapet har bevisbyrden ved påberopelse av ekstraordinære omstendigheter som kan gi grunnlag for fritak for ansvar. Det fremgår videre at nemnda vil legge passasjerens opplysninger til grunn dersom disse ikke imøtegår av flyselskapet. Det blir også opplyst at saken vil bli forelagt nemnda selv om flyselskapet ikke avgir uttalelse.

Iceland Express har ikke avgitt uttalelse til nemnda. Nemndas avgjørelse treffes på bakgrunn av de foreliggende opplysninger.

Nemnda legger på bakgrunn av de foreliggende opplysninger til grunn at flygningen ble forsinket slik at klagers foreldre kom frem til Oslo mer enn åtte timer forsinket.

Nemnda er delt i sitt syn på passasjerenes rettigheter ved lengre forsinkelser.

Nemndas flertall, lederen og forbrukernes representanter, er av den oppfatning at forsinkelse som medfører at passasjerene kommer frem til det endelige bestemmelsesstedet tre timer eller mer etter det planlagte ankomsttidspunktet gir rett til erstatning med mindre flyselskapet godtgjør at forsinkelsen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Flertallet viser til EU forordning 261/2004 artikkel 6 jf artikkel 7, jf artikkel 5, jf EU domstolens avgjørelse i sak Sturgeon-Condor av 19. november 2009 (C-402/07). Flertallet er kjent med at enkelte flyselskap bestrider dommen, og at EU domstolen er bedt om å ta stilling til spørsmålet på nytt. Dommens konklusjon er imidlertid klar, og flertallet legger til grunn at dommen gir uttrykk for gjeldende rett.

Nemndas mindretall, flyselskapenes representanter, er av en annen oppfatning. EC261/04 (EU forordning 261/2004) ikke gir noen anvisning på utbetaling av en pengekompensasjon ved forsinkelse. Tilblivelse av «Sturgeon» dommen er uklar i forhold til flere rettsprinsipper bla. ved at domstolen tok stilling til spørsmålet om hvorvidt forsinkelse utløser rett til kompensasjon. Dette var et spørsmål som ikke var stilt i Sturgeon saken. Det er i dommen også angitt en tidsgrense på at tre timer forsinkelse utløser rett til kompensasjon, en tidsramme hvor opprinnelsen er ukjent og som ikke samsvarer med noen andre artikler i forordningen.

At passasjerer ikke har krav på kompensasjon ved forsinkelse følger av forarbeidene til EU261/04 (EU forordning 261/2004) - det ble vurdert men avvist, og videre slått fast i dom av ECJ Grand Chamber i «IATA». Artikkel 6 i forordningen gir klare og presise anvisninger på rettigheter ved forsinkelse. I motsetning til innstilling som er beskrevet i artikkel 5, og nektet ombordstigning (artikkel 4) gir ikke forsinkelse i artikkel 6 noen anvisning på kompensasjon, med rette, da det er i strid med Montreal konvensjonens artikkel 29.

Forsinkelse gir ikke rett til standarderstatning etter EC 261/04 (EU forordning 261/2004) slik forordningen er utformet, tiltenkt, og støttet av «ECJ Grand Chamber», og i tilfelle Sturgeon dommen er gyldig, er det stilt spørsmål om gyldigheten av artikkel 5-7 i forordningen. Flere domstoler har stilt spørsmål til EU domstolen om gyldigheten av Sturgeon dommen i forhold til artikkel 5-7. Dette gjelder bla. en britisk domstol. Inntil EU-domstolen har kommet med tilsvarende, anser mindretallet Sturgeon- dommen som uavklart. Etter mindretallets oppfatning gir følgelig ikke forsinkelse rett til kompensasjon etter EU forordningen.

Iceland Express har imidlertid ikke påberopt seg fritak for erstatningsplikten på overnevnte grunnlag, mindretallet følger derfor flertallets videre vurdering av saken.

Værforhold som påvirker flytrafikken kan være en slik ekstraordinær omstendighet som i henhold til EU forordningen medfører at den reisende ikke har krav på erstatning. Dette må vurderes konkret. Iceland Express har opplyst at forsinkelsen skyldtes tåke på Gardermoen. Påstanden er ikke nærmere underbygget eller dokumentert. Etter nemndas vurdering har Iceland Express følgelig ikke godtgjort at forsinkelsen skyldtes en ekstraordinær omstendighet som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Nemnda anbefaler av denne grunn at klagers foreldre gis en erstatning på 600 euro per person.

Grunnet forsinkelsen til Oslo rakk ikke klagerens foreldre flyet videre til Trondheim. De måtte kjøpe nye flybilletter. De ble videre påført utgifter til mat og overnatting. Totalt tap er oppgitt til ca 4 600 NOK.

Iceland Express er i henhold til luftfartsloven § 10-20 ansvarlig for tap som følge av forsinkelse, med mindre selskapet godtgjør at det har tatt alle forholdsregler som med rimelighet kan kreves for å unngå tapet, eller dette ikke har vært mulig for dem.

Iceland Express har ikke gitt nærmere informasjon eller underbygget opplysningene om årsaken til forsinkelsen, og nemnda er av den oppfatning at selskapet således ikke har godtgjort at det har tatt alle forholdsregler som med rimelighet kan kreves for å unngå tapet. Nemnda anbefaler således at Iceland Express erstatter tapet.

I henhold til EU forordningens artikkel 12 skal standarderstatning etter EU forordningen trekkes fra erstatning på annet grunnlag. Passasjerer har således alltid krav på å få utbetalt standarderstatningen dersom vilkårene er til stede for dette. Har passasjerer også rett til erstatning på annet grunnlag, og denne erstatning overstiger standarderstatningen, kommer standarderstatningen til fradrag. Overstiger standarderstatningen etter EU forordningen annen erstatning, utbetales kun standarderstatningen. Det er tilfelle i denne saken.

De har i tillegg rett til erstatning for nødvendige utgifter til mat og drikke. Klager har opplyst at foreldrene ble påført utgifter til mat på 225 svenske kroner. Nemnda anbefaler at Iceland Express erstatter denne utgift.

Vedtak:

Transportklagenemnda-fly anbefaler at klagers foreldre gis erstatning på 600 euro per person med tillegg av SEK 225 for mat drikke.

Nemnda hadde slik sammensetning ved behandling av saken:

Lagdommer Einar Kaspersen, formann

Elise Korsvik, Forbrukerrådet

Sverre Åril, Forbrukerombudet

Janne G. Soløy, Widerøes Flyveselskap AS

Olav Grøttland, SAS

Nemndas representanter

Lagdommer Einar Kaspersen, formann, Elise Korsvik, Forbrukerrådet, Sverre Åril, Forbrukerombudet, Janne G. Soløy, Widerøes Flyveselskap AS, Olav Grøttland, SAS.

De publiserte nemndsavgjørelsene er bearbeidet av stiftelsen Lovdata, som innehar rettighetene til dokumentene. Utnyttelse av nemndsavgjørelsene til forlagsvirksomhet, distribusjon, drift av søkbare databaser eller opplæringsvirksomhet krever særskilt avtale med Lovdata. Lovdata avgjør i tilfelle hva som faller inn under nevnte kategorier.